

MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI

Anul 178 (XXII) — Nr. 420

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 23 iunie 2010

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII			
12.	— Decizie privind asigurarea conducerii Senatului în perioada 24—25 iunie 2010	1	
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 820 din 7 iunie 2010 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii lustrației, privind limitarea temporară a accesului la unele funcții și demnități publice pentru persoanele care au făcut parte din structurile de putere și din aparatul represiv al regimului comunist în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989	2-7		
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI			
495.	— Hotărâre pentru modificarea și completarea unor anexe la Hotărârea Guvernului nr. 975/2002 privind		
		atestarea domeniului public al județului Covasna, precum și al municipiilor, orașelor și comunelor din județul Covasna.....	8-9
		541. — Hotărâre privind aprobarea sumelor necesare Ministerului Justiției pentru contractarea și implementarea proiectelor necontractate din fondurile Programului PHARE 2006.....	10
ACTE ALE CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI			
		Hotărârea din 24 mai 2007, definitivă la 24 august 2007, în Cauza Dragotoniu și Militaru-Pidhorni împotriva României	11-16

DECIZII

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENATUL

DECIZIE

privind asigurarea conducerii Senatului în perioada 24—25 iunie 2010

În conformitate cu art. 40 alin. (2) din Regulamentul Senatului, aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, cu modificările ulterioare,

președintele Senatului d e c i d e:

Articol unic. — În perioada 24—25 iunie 2010, conducerea Senatului va fi asigurată de domnul senator Teodor Viorel Meleșcanu, vicepreședinte al Senatului.

PREȘEDINTELE SENATULUI
MIRCEA-DAN GEOANĂ

București, 23 iunie 2010.
Nr. 12.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 820**

din 7 iunie 2010

referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii lustrăției, privind limitarea temporară a accesului la unele funcții și demnități publice pentru persoanele care au făcut parte din structurile de putere și din aparatul represiv al regimului comunist în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989

Pe rol se află soluționarea obiecțiilor de neconstituționalitate asupra dispozițiilor Legii lustrăției, privind limitarea temporară a accesului la unele funcții și demnități publice pentru persoanele care au făcut parte din structurile de putere și din aparatul represiv al regimului comunist în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, formulate de un grup de 29 de senatori și de un grup de 58 de deputați, în temeiul art. 146 lit. a) din Constituție.

Curtea, având în vedere că obiecțiile de neconstituționalitate, care formează obiectul dosarelor nr. 1.357A/2010 și nr. 1.368A/2010, au conținut identic, dispune conexarea Dosarului nr. 1.368A/2010 la Dosarul nr. 1.357A/2010, care este primul înregistrat.

I. Cu Adresa nr. 2.380 din 25 mai 2010, secretarul general al Senatului a trimis Curții Constituționale, în temeiul dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție și al art. 15 alin. (4) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, sesizarea privind neconstituționalitatea Legii lustrăției, privind limitarea temporară a accesului la unele funcții și demnități publice pentru persoanele care au făcut parte din structurile de putere și din aparatul represiv al regimului comunist în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, formulată de un grup de 29 de senatori.

La sesizare s-a anexat lista cuprinzând semnăturile a 29 de senatori, autori ai sesizării de neconstituționalitate. Potrivit acestei liste, autorii sesizării de neconstituționalitate sunt următorii: Sorin Constantin Lazăr, Ion Toma, Ioan Chelaru, Vasile-Cosmin Nicula, Dan-Coman Șova, Gheorghe Pop, Gheorghe Marcu, Trifon Belacurencu, Nicolae-Dănuț Prunea, Viorel Arcaș, Laurențiu-Florian Coca, Ioan Mang, Daniel Savu, Gavril Mîrza, Ion Rotaru, Elena Mitrea, Constantin Tămagă, Șerban-Constantin Valeca, Radu-Cătălin Mardare, Nicolae Moga, Marius-Sorin-Ovidiu Bota, Adrian Țuțuianu, Titus Corlățean, Ecaterina Andronescu, Lia-Olguța Vasilescu, Alexandru Cordoș, Toni Greblă, Gheorghe Saghian și Florin Constantinescu.

La sesizare a fost anexată, în copie, Legea lustrăției, privind limitarea temporară a accesului la unele funcții și demnități publice pentru persoanele care au făcut parte din structurile de putere și din aparatul represiv al regimului comunist în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989.

Sesizarea a fost înregistrată la Curtea Constituțională sub nr. 6.723 din 26 mai 2010 și formează obiectul Dosarului nr. 1.357A/2010.

Autorii sesizării susțin că prin legea contestată, denumită în continuare *Legea lustrăției*, sunt înfrânte, în principal, prevederile constituționale ale art. 1 alin. (3), art. 11 alin. (2), art. 16 alin. (1), art. 20 alin. (2), art. 23, art. 37, art. 41 alin. (1) și art. 53, precum și prevederile art. 8, 10, 11 și 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ale art. 3 din Protocolul nr. 1 la Convenție, ale art. 19, 20 și 21 din Declarația Universală a Drepturilor Omului și ale art. 19 și 25 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, în esență, pentru următoarele motive:

Legea lustrăției excedează prevederilor constituționale ale art. 37 alin. (1) coroborate cu cele ale art. 16 alin. (3) și art. 40 alin. (3), prin aceea că prevede o nouă situație care ar justifica

restrângerea dreptului de acces în funcțiile publice, situație care însă nu este prevăzută de art. 53 din Constituție. Chiar dacă s-ar admite posibilitatea restrângerii dreptului de a accede în funcțiile publice pe criteriul apartenenței în anumite funcții ale nomenclaturii comuniste, se ridică problema proporționalității și a eficienței juridice a unei astfel de măsuri în condițiile adoptării sale la peste 21 de ani de la căderea regimului comunist. Or, așa cum s-a reținut și în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, acest temei nu mai este suficient pentru a justifica efectul preventiv al restricției, în condițiile trecerii unei perioade de timp atât de îndelungate din decembrie 1989. Astfel, apare ca necesară verificarea altor elemente, în special participarea persoanelor vizate de măsurile de lustrăție la acte concrete de răsturnare a regimului democratic. Promovarea Legii lustrăției atât de tardiv aduce atingere deosebit de gravă însăși esenței statului de drept, pe care se întemeiază statul român, conform art. 1 alin. (3) din Constituție. Astfel, această lege încalcă cerințele de previzibilitate ale normei juridice, instituind totodată o limitare a dreptului de a fi ales, pe temeiul unei culpabilizări generale având la bază criteriul simplei apartenențe în structurile unui regim care, la momentul funcționării sale, era în concordanță cu prevederile constituționale și legale aplicabile în statul român. Faptul că ineligibilitatea destinatarilor Legii lustrăției se bazează pe angajamentul lor din trecut, iar nu pe comportamentul lor actual, aduce atingere prezumției de nevinovăție instituite în art. 23 alin. (11) din Constituție.

În continuare, autorii sesizării susțin că Legea lustrăției instituie, în mod evident, o discriminare între cetățenii români în ceea ce privește accesul în funcțiile publice, numite și electiv, pe criteriul apartenenței la partidul comunist în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, după 21 de ani de la căderea regimului totalitar, în condițiile actualului context istorico-politic, în care nu sunt semnalate amenințări la adresa ordinii democratice și nici nu există riscul reinstaurării vechiului regim.

Legea lustrăției contravine prevederilor constituționale ale art. 11 alin. (2) și art. 20 referitoare la supremația instrumentelor juridice internaționale ratificate de România în materia drepturilor omului. Această lege aduce atingere unei serii de acte internaționale care instituie drepturi și libertăți pe care statul român se obligă să le garanteze, după cum urmează:

— art. 19, 20 și 21 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, care proclamă dreptul fiecărei persoane de a participa la conducerea treburilor publice ale țării, dreptul de a avea acces în condiții de egalitate la funcțiile publice, dreptul la opinie și exprimare, precum și libertatea de întrunire și asociere pașnică;

— art. 19 și 25 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, care consacră dreptul de a fi ales și, respectiv, numit în funcțiile publice în condiții de egalitate, cât și protecția împotriva discriminării pentru opiniile exprimate, inclusiv cele politice;

— art. 8, 10, 11 și 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, prin care se consacră dreptul la respectarea vieții private și de familie, libertatea de exprimare, libertatea de întrunire și de asociere, interzicerea discriminării, precum și art. 3 din Protocolul nr. 1 la

Convenție, care proclamă dreptul de vot și dreptul de a fi ales în funcțiile electivice publice.

Problema lustrăției administrative și a interdicției drepturilor electorale ale foștilor lideri comuniști și ale membrilor aparatului statului totalitar comunist a fost dezbătută de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în acest sens fiind spețe relevante, precum *Cauza Sidabras și Dziautas contra Lituaniei*, *Cauza Rainys și Gasparavicius contra Lituaniei*, *Cauza Zdanoka contra Letoniei* și *Cauza Janis Adamsons contra Letoniei*.

În aceste cauze, Curtea, analizând interdicțiile adoptate de aceste state ale fostului bloc comunist, interdicții similare celor cuprinse în Legea lustrăției, a constatat incompatibilitatea acestora cu prevederile convenționale menționate, prin încălcarea cerințelor de proporționalitate ce se impun respectate ori de câte ori se aduce o restrângere a drepturilor prevăzute de Convenție. Astfel, adoptarea tardivă a legii, la peste 21 de ani de la căderea comunismului, nu este proporțională cu scopurile legitime pe care se presupune că le urmărește.

De asemenea, autorii sesizării susțin că Legea lustrăției încalcă condițiile stabilite prin Rezoluția Adunării Parlamentare a Consiliului Europei nr. 1.096/1996 relativă la măsurile de desființare a moștenirii fostelor regimuri totalitare comuniste, măsurile de lustrăție nefiind compatibile cu un stat de drept și democratic decât dacă sunt respectate toate aceste condiții. Astfel, măsurile de lustrăție ar fi trebuit să ia sfârșit cel mai târziu la 31 decembrie 1999, deoarece la acea dată noile regimuri democratice ar fi trebuit să fie consolidate în toate țările care au fost anterior supuse unui regim totalitar comunist. Adoptarea legii lustrăției la peste 21 de ani de la reinstaurarea democrației în România este o măsură în vădită disproporție cu scopurile urmărite și încalcă, în mod flagrant, înseși valorile democrației pe care dorește să o protejeze.

În fine, Legea lustrăției contravine art. 2 și 4 din Convenția nr. 111/1958 a Organizației Internaționale a Muncii privind discriminarea în domeniul forței de muncă și exercitării profesiei, art. 1 alin. (2) din Convenția nr. 122/1964 a Organizației Internaționale a Muncii privind politica de ocupare a forței de muncă, precum și art. E din partea a V-a a Cartei sociale europene revizuite, în sensul în care instituie discriminare în ceea ce privește dreptul la muncă, în condiții de liberă alegere a muncii, fără deosebire de opinii politice, printre altele.

Autorii sesizării apreciază că o reglementare precum Legea lustrăției este inadmisibilă, în condițiile în care se bazează pe o prezumție de vinovăție colectivă, aplicată extensiv, cu înfrângerea principiilor neretroactivității legii, a dreptului la apărare și a prezumției de nevinovăție.

II. Cu Adresa nr. 51/2.499 din 28 mai 2010, secretarul general al Camerei Deputaților a trimis Curții Constituționale, în temeiul dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție și al art. 15 alin. (4) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, sesizarea privind neconstituționalitatea Legii lustrăției, privind limitarea temporară a accesului la unele funcții și demnități publice pentru persoanele care au făcut parte din structurile de putere și din aparatul represiv al regimului comunist în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, formulată de un grup de 58 de deputați.

La sesizare s-a anexat lista cuprinzând semnăturile a 58 de deputați, autori ai sesizării de neconstituționalitate. Potrivit acestei liste, autorii sesizării de neconstituționalitate sunt următorii: Viorel Hrebenciuc, Florin Iordache, Dumitru Chiriță, Bogdan Nicolae Niculescu Duvăz, Rodica Nassar, Carmen Moldovan, Dan-Mircea Popescu, Marian Neacșu, Cornel Itu, Neculai Rățoi, Vasile Mocanu, Ioan Stan, Ioan Cîndrea, Horia Teodorescu, Horia Grama, Ioan Damian, Andrei Dolineaschi, Florin Pâslaru, Adrian Solomon, Mircea Dușa, Gheorghe Antochi, Vasile Popeangă, Vasile Gliga, Tudor Panțiru, Dorel Covaci, Sorin Constantin Stragea, Victor Cristea, Cornel Cristian Resmeriță, Ioan Sorin Roman, Laurențiu Nistor, Gheorghe Ana, Dan Nica, Petru Gabriel Vlase, Angel Tîlvăr, Aurel Vlădoiu, Eugen Bejinariu, Ion Călin, Anghel Stanciu, Mircea Lup

Silvestru, Marian Ghivenciu, Constantin Niță, Ion Stan, Costică Macaleți, Antonella Marinescu, Lucreția Roșca, Georgian Pop, Filip Georgescu, Ion Burnei, Ion Dumitru, Cristian Sorin Dumitrescu, Sonia-Maria Drăghici, Sergiu Andon, Damian Florea, Vasile Bleotu, Valeriu Ștefan Zgonea, Iulian Iancu, Raul-Victor Surdu-Soreanu și Eduard-Stelian Martin.

La sesizare a fost anexată, în copie, Legea lustrăției, privind limitarea temporară a accesului la unele funcții și demnități publice pentru persoanele care au făcut parte din structurile de putere și din aparatul represiv al regimului comunist în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989.

Sesizarea a fost înregistrată la Curtea Constituțională sub nr. 6.854 din 28 mai 2010 și formează obiectul Dosarului nr. 1.368A/2010.

Autorii sesizării susțin că prin legea contestată, denumită în continuare *Legea lustrăției*, sunt înfrânte, în principal, prevederile constituționale ale art. 1 alin. (3) și (5), art. 4, art. 8 alin. (1), art. 15 alin. (2), art. 16 alin. (1) și (3), art. 20 alin. (1), art. 23 alin. (11), art. 29 alin. (1), art. 37 alin. (1), art. 38, art. 41 alin. (1), art. 45 și art. 53, precum și prevederile art. 8, 10, 11 și 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ale Protocolului nr. 12 la Convenție și rezoluțiile Adunării Parlamentare a Consiliului Europei nr. 1.096/1996 și nr. 1.481/2006, în esență, pentru următoarele motive:

Principalul viciu al Legii lustrăției îl constituie instituirea unei adevărate sancțiuni colective, bazate pe o formă de răspundere colectivă și pe o culpabilizare globală făcută pe criterii politice. Astfel, simpla apartenență la o structură politică sau la un organism aparținând unui regim politic constituie o prezumție de vinovăție, indiferent de modul în care a acționat și s-a comportat persoana în funcția ocupată. În legătură cu acest aspect, autorii excepției invocă Decizia nr. 51 din 31 ianuarie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii nr. 187/1999 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea poliției politice comuniste, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 95 din 6 februarie 2008, prin care Curtea Constituțională, declarând legea neconstituțională, a statuat, printre altele, faptul că „legea creează premisele unei forme de răspundere morală și juridică colectivă, pentru simpla participare la activitatea serviciilor de informații, fără vinovăție și fără existența unei fapte de încălcare a drepturilor omului și a libertăților fundamentale.”

În continuare, autorii sesizării arată că problema lustrăției are o importantă rezonanță internațională, dovadă fiind principiile și criteriile directe ale Adunării Parlamentare a Consiliului Europei aprobate prin Raportul privind măsurile de desființare a moștenirii fostelor regimuri totalitare comuniste, din 3 iunie 1996. Însă forma de lustrăție instituită prin legea criticată, afectând grav drepturile și libertățile fundamentale ale omului prin înfrângerea unor documente internaționale ratificate de România, poate avea implicații internaționale negative. Dintre documentele internaționale cele mai relevante, autorii sesizării fac referire la Declarația Universală a Drepturilor Omului, Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Convenția nr. 111/1958 a Organizației Internaționale a Muncii privind discriminarea în domeniul forței de muncă și exercitării profesiei, Tratatul dintre Regatul Belgiei, Republica Cehă, Regatul Danemarcei, Republica Federală Germania, Republica Estonia, Republica Elenă, Regatul Spaniei, Republica Franceză, Irlanda, Republica Italiană, Republica Cipru, Republica Letonia, Republica Lituania, Marele Ducat al Luxemburgului, Republica Ungară, Republica Malta, Regatul Țărilor de Jos, Republica Austria, Republica Polonă, Republica Portugheză, Republica Slovenia, Republica Slovacă, Republica Finlanda, Regatul Suediei, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (state membre ale Uniunii Europene) și Republica Bulgaria și România privind aderarea Republicii Bulgaria și a României la Uniunea Europeană, semnat de România la Luxemburg la 25 aprilie

2005, ratificat prin Legea nr. 157/2005, precum și Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene care a devenit parte integrată a Tratatului de la Lisabona.

Una din principalele sancțiuni colective prevăzute în art. 2 vizează dreptul de a candida, prin consecință dreptul de a fi ales în funcțiile de demnitate publică enumerate, al persoanelor care au aparținut anumitor structuri politice și ideologice. Dispozițiile acestui articol de lege contravin prevederilor constituționale ale art. 37 și 38, coroborate cu cele ale art. 1 alin. (3) și (5), art. 4, art. 8 alin. (1), art. 16, art. 23 alin. (1) și (11), ceea ce creează o formă de incompatibilitate necunoscută și nerecunoscută într-un stat democratic, nedemocratică, bazată pe prezumția de vinovăție, și nu pe o răspundere individuală care să pornească de la fapte ilicite, care încalcă principiile pluralismului politic, ale solidarității cetățeanului României, ale egalității în drepturi. În sprijinul acestor argumente, este evocată Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 3 februarie 2005, definitivă la 6 iulie 2005, în *Cauza Partidul Comunistilor (Nepeceristi) și Ungureanu împotriva României*. Cu acel prilej, Curtea a decis că România a încălcat art. 11 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

De asemenea, sunt înfrânte prevederile art. 41 alin. (1) din Constituție, art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și art. 1 și art. 21 pct. 2 din Declarația Universală a Drepturilor Omului. În legătură cu aceste aspecte, sunt invocate deciziile nr. 1.039 din 9 iulie 2009 și nr. 414 din 14 aprilie 2010, prin care Curtea Constituțională a statuat că trebuie să existe o unitate de tratament juridic cu privire la condițiile de acces la funcția publică de conducere sau cea de execuție, iar derogările de la procedura generală să fie justificate în mod obiectiv, rațional, temeinic. Totodată, se face referire la o serie de legi adoptate în unele țări excomuniste din Europa, precum Cehia, Germania, Polonia, Ungaria și Bulgaria, legi care au fost fie abrogate, fie au rămas fără aplicare, din cauza reacției negative a unor organisme democratice instituite pentru a garanta și apăra statul de drept, drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

În continuare, autorii sesizării critică dispozițiile art. 3, 4 și 6 din lege, deoarece persoanele alese sau numite, pentru care s-a constatat, prin hotărâre judecătorească, că au făcut parte din structurile de putere și din aparatul represiv al regimului comunist, le încetează de drept mandatul, ceea ce contravine art. 1 alin. (3) din Constituție.

Caracterul nedemocratic al unor măsuri de acest fel reiese și din decizii ale Curții Europene a Drepturilor Omului, pronunțate în *Cauza Sidabras și Dziutas contra Lituaniei*, 2004, și în *Cauza Zdanoka contra Letoniei*, 2004.

Tot atât de puternice, dar și mai actuale, sunt considerentele pe care le-a formulat Comisia de la Veneția prin Avizul nr. 524/2009 în cazul legii lustrăției din Albania. Astfel, la punctul 154, arată că dispozițiile legii lustrăției cu privire la revocarea mandatului constituie o violare a garanțiilor constituționale ale acestor mandate, iar la punctul 160, consideră că „multe elemente indică faptul că legea ar putea constitui o ingerință disproporțională în dreptul de a fi ales, dreptul la muncă și dreptul la acces în administrația publică”.

Nu se poate susține cu argumente juridice ca persoanele vizate de dispozițiile art. 2 lit. l) și m), cărora li se reproșează activități trecute de ordin politic, să fie sancționate cu interdicția de a participa la conducerea și administrarea unor entități care desfășoară activități economice. În aceste cazuri sunt înfrânte și prevederile art. 45 din Constituție referitoare la libertatea economică.

Autorii sesizării susțin că legea este criticabilă și pentru retroactivitate. Toate persoanele vizate de această lege au acționat în trecut într-o ordine de drept existentă și recunoscută ca atare atât la nivelul legislației, cât și al instituțiilor de stat.

În fine, în contextul celor arătate mai sus, autorii criticii subliniază faptul că, potrivit art. 53 din Constituție, în condițiile strict reglementate, se poate acționa doar pentru restrângerea

unor drepturi, iar în niciun caz pentru eliminarea, anihilarea, desființarea lor.

Măsurile cuprinse în această lege sunt evident discriminatorii și disproporționate în raport cu situațiile avute în vedere.

În conformitate cu dispozițiile art. 16 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, sesizările au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, precum și Guvernului, pentru a transmite punctele lor de vedere.

Președintele Senatului, în punctul său de vedere, apreciază că sesizările de neconstituționalitate sunt întemeiate. În acest sens, în esență, arată că Legea lustrăției instituie o adevărată sancțiune colectivă, bazată pe o formă de răspundere colectivă și pe o culpabilizare globală făcută pe criterii politice. Simpla apartenență la o structură politică a unei persoane sau la un organism aparținând unui regim politic se constituie, potrivit acestei legi, într-o prezumție de vinovăție, indiferent de modul în care a acționat și s-a comportat persoana respectivă în funcția deținută. Acest aspect contravine flagrant principiilor statului de drept și ale ordinii de drept, potrivit cărora orice sancțiune are ca temelie o răspundere juridică, de regulă individuală, determinată de săvârșirea unei fapte ilicite cu vinovăție. Sistemul juridic al oricărui stat de drept consacră, iar funcționarea acestuia se bazează pe prezumția de nevinovăție, instituită de art. 23 alin. (11) din Constituție, care stabilește că o persoană este considerată nevinovată până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești de condamnare, prezumția de nevinovăție constituind un drept fundamental al cetățeanului român. Or, Legea lustrăției instituie legal o prezumție de vinovăție în sarcina categoriilor de persoane care se încadrează în prevederile acesteia, ceea ce contravine flagrant art. 23 alin. (11) din Constituție.

Este inadmisibil ca într-un stat de drept să se adopte un act normativ care instituie o limitare a dreptului de a fi ales, pe temeiul unei culpabilizări generale având la bază criteriul simplei apartenențe în structurile unui regim care, la momentul funcționării sale, era în concordanță cu dispozițiile constituționale și legale aplicabile în statul român.

Totodată, este inacceptabil pentru un stat de drept ca persoanele care au ocupat funcțiile prevăzute de art. 1 din Legea lustrăției în cadrul fostului regim comunist să suporte interdicția ocupării unor funcții publice sau electivă, în condițiile în care, în sistemul de drept actual, o astfel de măsură poate fi aplicată doar în urma unei condamnări penale.

Or, ineligibilitatea destinatarilor Legii lustrăției se bazează pe angajamentul lor politic din trecut, iar nu pe comportamentul lor actual, neluând în calcul inexistența condamnărilor penale ale acestora, aducându-se în acest mod atingere și prezumției de nevinovăție.

Legea lustrăției instituie, în mod evident, o discriminare între cetățenii români în ceea ce privește accesul în funcțiile publice, numite și electivă, pe criteriul apartenenței la partidul comunist în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, în condițiile în care această restrângere depășește cadrul constituțional prevăzut de art. 53 din Legea fundamentală, negăsindu-și justificarea la distanța de 21 de ani de la căderea regimului totalitar, în condițiile actualului context istorico-politic, în care nu sunt semnalate amenințări la adresa ordinii democratice și nici nu există riscul reinstaurării vechiului regim.

Potrivit art. 20 din Constituție, dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte, iar în măsura în care există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care România este parte și legile interne, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile. Or, Legea lustrăției aduce atingere unei serii de acte internaționale care instituie drepturi și libertăți pe care statul român se obligă să le garanteze.

Problema lustrației administrative și a interdicției drepturilor electorale ale foștilor lideri comuniști și ale membrilor aparatului statului totalitar comunist a fost dezbătută în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, existând, în acest sens, o serie de spețe relevante în care Curtea, analizând interdicțiile similare celor cuprinse în Legea lustrației, adoptate de unele dintre statele din fostul bloc comunist, a constatat incompatibilitatea acestora cu art. 8, 10, 11 și 14 din Convenție, precum și cu art. 3 al Protocolului nr. 1 la Convenție.

În lumina argumentelor prezentate în raționamentele Curții Europene a Drepturilor Omului, se poate deci observa că Legea lustrației contravine atât art. 8, 10, 11 și 14 din Convenție, cât și art. 3 din Protocolul nr. 1 la Convenție, prin încălcarea cerințelor de proporționalitate ce se impun respectate ori de câte ori se aduce o restrângere drepturilor prevăzute de Convenție.

Astfel, adoptarea sa tardivă, la mai mult de 21 de ani de la căderea regimului comunist nu este proporțională cu scopurile legitime pe care se presupune că le urmărește — respectiv „necesitatea însănătoșirii moralei publice, întinată de cutumele comuniste”, după cum se precizează în expunerea de motive —, reducând drepturile electorale la un nivel la care este adusă atingere însăși substanței acestora, fără ca necesitatea lor într-o societate democratică să fie demonstrată.

În considerarea celor expuse mai sus, rezultă că adoptarea Legii lustrației la peste 21 de ani de la reinstaurarea democrației în România nu poate fi motivată de necesitatea eliminării sau reducerii amenințărilor pe care subiecții lustrației ar putea-o constitui pentru blocarea procesului de democratizare, fiind o măsură în vădită disproporție cu scopurile urmărite. Mai mult, instituirea unor interdicții pentru accesul în funcțiile publice, numite sau electiv, pe considerentul simplei apartenențe în trecut la nomenclatura comunistă — partidul comunist fiind unul legal la data desfășurării activităților imputate persoanelor care intră sub incidența Legii lustrației — fără aducerea vreunei probe care să demonstreze că persoanele în cauză au săvârșit acte concrete care au urmărit reinstaurarea vechiului regim comunist în România constituie, ea însăși, o ingerință adusă sistemului democratic român, încălcând, în mod flagrant, însăși valorile democrației pe care dorește să le protejeze în acest fel.

În contextul încălcării actelor internaționale menționate, ratificate de România, ceea ce rezidă într-un angajament asumat pe plan internațional, în raport cu celelalte state, de a promova și respecta drepturile prevăzute de acestea, Legea lustrației va genera implicații negative pe plan internațional atât în ceea ce privește imaginea României, cât și a răspunderii sale din perspectiva angajamentelor luate prin aceste acte, deschizând calea sesizării Curții Europene a Drepturilor Omului de la Strasbourg de către persoanele care se vor considera nedreptățite, cu grave consecințe asupra credibilității României la nivel internațional.

Președintele Camerei Deputaților consideră că sesizările de neconstituționalitate sunt neîntemeiate, deoarece legea criticată nu încalcă normele constituționale invocate în susținerea criticilor. Astfel, referitor la înfrângerea art. 23 alin. (11) din Constituție, apreciază că acest text constituțional nu are nicio legătură cu conținutul Legii lustrației, întrucât în cuprinsul acesteia nu este prevăzută nicio formă de răspundere penală. În continuare, arată că în aceeași situație de nemotivare a încălcărilor Constituției și a actelor internaționale invocate se află și celelalte susțineri ale autorilor sesizărilor. Legea lustrației este în concordanță cu prevederile constituționale ale art. 16 alin. (1) și (3) și art. 53, precum și cu jurisprudența Curții Constituționale și a Curții pentru Drepturile Omului de la Strasbourg. Așadar, cel puțin pentru morala publică, o asemenea lege trebuie să fie adoptată și să rămână în vigoare.

Guvernul arată că în expunerea de motive, precum și în preambulul legii sunt invocate ca argumente în susținerea acestui demers necesitatea consolidării valorilor și instituțiilor democratice din România și pentru protejarea principiilor fundamentale constituționale, înlăturarea „oamenilor cu formație

de activist comunist”, adică a acelor persoane care, potrivit punctului 8 al Proclamației de la Timișoara, „și-au abandonat profesiile lor pentru a sluji partidul comunist și a beneficia de privilegiile deosebite oferite de acesta”.

Analizând jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, Guvernul apreciază că legea criticată, prin faptul că impune, în mod nediferențiat, eliminarea din funcții și demnități actuale a tuturor persoanelor care au ocupat o funcție de natura celor enumerate la art. 1, deoarece se apreciază *ope legis* că acestea au adus prejudicii drepturilor și libertăților fundamentale și că acest comportament al lor este în sine de natură a prejudicia mecanismele democrației, ridică probleme din punctul de vedere al conformității cu prevederile Convenției Europene și ale Constituției României.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a recunoscut că un stat, pentru a garanta stabilitatea și eficiența unui sistem democratic, poate dispune anumite măsuri specifice și că pluralismul și democrația sunt bazate pe un compromis care determină uneori cetățenii să accepte limitarea exercitării unor drepturi și libertăți. În aprecierea art. 3 al Protocolului nr. 1 la Convenție referitor la organizarea, la intervale rezonabile, de alegeri libere cu vot secret, în condițiile care asigură libera exprimare a opiniei poporului cu privire la componența forului legislativ, se lasă statelor membre o marjă largă de apreciere asupra modului în care se reglementează drepturile respective, dar impune ca eventualele restrângeri ale exercitării acestor drepturi să nu afecteze însăși esența lor.

Curtea a recunoscut, de asemenea, dreptul oricărui stat de a-și reglementa cadrul legislativ în contextul evoluției politice interne. Curtea a arătat că previzibilitatea unei norme, mai ales când aceasta impune restricții, nu a fost respectată atunci când restricția vine ca urmare a unor fapte din trecut, când persoana în cauză nu putea în mod rezonabil să prevadă faptul că acțiunile sale pot avea consecințe negative în viitor.

În continuare, Guvernul arată, în esență, că din perspectiva normelor constituționale și a actelor internaționale invocate în susținerea criticilor eliminarea, nediferențiată în funcție de comportamentul efectiv al persoanelor respective pe perioada regimului comunist, este de natură a ridica semne de întrebare cu privire la conformitatea cu aceste reglementări.

Asociația 21 Decembrie 1989 a depus la dosare un act intitulat „Somație către Plenul Curții Constituționale, semnată de 36 de organizații civice și sindicale”, înregistrat la Curtea Constituțională sub nr. 7.398 din 9 iunie 2010.

CURTEA,

examinând obiecțiile de neconstituționalitate, punctele de vedere ale președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, dispozițiile legii criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție și ale art. 1, 10, 15, 16 și 18 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, să soluționeze obiecțiile de neconstituționalitate formulate de grupul celor 29 de senatori și de grupul celor 58 de deputați.

Obiecțiile de neconstituționalitate se referă la Legea lustrației, privind limitarea temporară a accesului la unele funcții și demnități publice pentru persoanele care au făcut parte din structurile de putere și din aparatul represiv al regimului comunist în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989.

Autorii sesizărilor susțin că această lege contravine prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (3) și (5), art. 4, art. 8 alin. (1), art. 11 lin. (2), art. 15 alin. (2), art. 16 alin. (1) și (3), art. 20, art. 23, art. 29 alin. (1), art. 37, art. 38, art. 41 alin. (1), art. 45 și art. 53, prevederilor art. 8, 10, 11 și 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ale art. 3 din Protocolul nr. 1 la Convenție, ale Protocolului nr. 12

la Convenție, ale art. 19, 20 și 21 din Declarația Universală a Drepturilor Omului și ale art. 19 și 25 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, ale rezoluțiilor Adunării Parlamentare a Consiliului Europei nr. 1.096/1996 și nr. 1.481/2006, precum și prevederilor art. 2 și 4 din Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr. 111/1958 privind discriminarea în domeniul forței de muncă și exercitării profesiei, ale art. 1 alin. (2) din Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr. 122/1964 privind politica de ocupare a forței de muncă, și celor ale art. E din partea a V-a a Cartei sociale europene revizuite.

Curtea Constituțională consideră că lustratia se poate constitui ca reper moral, de rememorare a ororilor comunismului, dar și ca măsură temporară de excludere de la funcțiile de conducere a unor autorități și instituții publice a persoanelor care au lucrat sau colaborat cu regimul comunist. Lustratia nu înseamnă, însă, epurare sau răzbunare pentru alegeri ideologice greșite ori accidente biografice, ci încercarea de regăsire a demnității și încrederii, precum și redarea autorității instituțiilor fundamentale ale statului. Lustratia accentuează mai ales principiul responsabilității în exercitarea demnităților publice.

Dincolo de numeroasele probleme morale, sociale, politice, economice, legale etc. care se pot ridica după adoptarea unei legi a lustratiei, aceasta are, per ansamblu, un efect pozitiv în perioada de tranziție a fostelor țări comuniste în vederea trecerii la un stat democratic, de drept, bineînțeles, **dacă este adoptată în conformitate cu prevederile constituționale ale statului respectiv.**

Principiul egalității accesului la o funcție publică este consacrat prin Declarația Drepturilor Omului și Cetățeanului din 1789, precum și în art. 21 paragraful 2 din Declarația Universală a Drepturilor Omului din 10 decembrie 1948, potrivit căruia „Orice persoană are dreptul de acces, egal, la funcțiile publice ale țării sale” și în art. 25 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice din 16 decembrie 1966, potrivit căruia „Orice cetățean are dreptul și posibilitatea, fără niciuna dintre discriminările la care se referă art. 2 și fără restricții nerezonabile; [...] c) de a avea acces, în condiții generale de egalitate, la funcțiile publice din țara sa”.

Astfel, sunt interzise discriminările bazate pe rasă, sex, religie, opinie, avere, origine socială etc., dar fiecare stat are dreptul să impună, pe cale legislativă, anumite condiții specifice pe care trebuie să le îndeplinească un funcționar public, cum ar fi cetățenia, exercitarea deplină a drepturilor civile și politice, moralitatea etc.

Așadar, în toate statele membre ale Uniunii Europene există condiții specifice pentru accederea la o funcție publică. Unele state membre cer deținerea anumitor diplome sau a unor studii specifice diferitelor niveluri de ocupare, altele solicită anumite competențe lingvistice, cunoașterea drepturilor civile, obligații militare, limită de vârstă, aptitudini fizice etc. De asemenea, posturile care implică respectarea unui secret profesional necesită un control de securitate.

În țările foste comuniste, o condiție specială pentru accederea într-o funcție publică o reprezintă neapartenența la nomenclatură și, ca o consecință, a apărut conceptul „lustratie”, termen ce semnifică procedura existentă în aceste țări de a-i arăta pe cei care au colaborat cu fostul regim și de a le interzice ocuparea unor funcții publice. Această practică a apărut ca o garanție a respectării statului democratic, de drept, în vederea bunei funcționări a administrației publice bazate pe credibilitatea și loialitatea funcționarilor publici.

Toate țările foste comuniste din Europa Centrală și de Est care au aderat la Uniunea Europeană s-au confruntat cu problema lustratiei, adică a interzicerii accesului sau îndepărtării din instituțiile publice a acelor persoane cu privire la care există certitudinea că au făcut parte din regimul comunist.

Fiecare țară confruntată cu problema lustratiei, în funcție de scopul urmărit și de specificul național, a adoptat un anumit tip

de realizare a lustratiei, considerându-se, în doctrină, că Cehia a reglementat un model radical, că Lituania și țările baltice au adoptat un model intermediar și că Ungaria, Polonia și Bulgaria s-au raliat unui model moderat.

În România, comunismul a fost condamnat la nivel de doctrină, schimbarea regimului fiind consacrată prin acte juridice cu valoare constituțională, precum Comunicatul către țară al Consiliului Frontului Salvării Naționale, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 22 decembrie 1989, și Decretul-lege privind constituirea, organizarea și funcționarea Consiliului Frontului Salvării Naționale și a consiliilor teritoriale ale Frontului Salvării Naționale, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 4 din 27 decembrie 1989.

După o încercare nereușită, cea din 1997, adoptarea în România a Legii lustratiei este lipsită de eficiență juridică, nefiind actuală, necesară și utilă, doar cu o semnificație exclusiv morală, ținând seama de perioada mare de timp care a trecut de la căderea regimului totalitar comunist.

De altfel, chiar inițiatorii legii, invocând art. 53 din Constituție, afirmă că Legea lustratiei se subscie acestei norme constituționale care statuează că „*Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea [...] moralei publice, [...]*”, morală întinată de cutumele comunismului.

La ora actuală, în România, în ceea ce privește funcțiile de demnitate publică, nu există o condiționare a ocupării acestora de neapartenența la vechile structuri comuniste, ci există doar obligația de a declara apartenența sau neapartenența la poliția politică.

În condițiile legislației actuale, o asemenea condiție este numai cea prevăzută la art. 54 lit. j) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și are următorul conținut: „*Poate ocupa o funcție publică persoana care îndeplinește următoarele condiții: [...] j) nu a desfășurat activitate de poliție politică, astfel cum este definită prin lege*”.

Procedând la examinarea criticilor de neconstituționalitate, Curtea reține că, astfel cum rezultă din preambulul care însoțește Legea lustratiei, adoptarea acesteia „este necesară pentru consolidarea valorilor și instituțiilor democratice din România și pentru protejarea principiilor fundamentale prevăzute de Constituție, justificând astfel restrângerea exercitării unor drepturi și libertăți ale unor persoane, prin restrângerea exercitării dreptului de a ocupa funcții numite sau alese în structurile de putere și în aparatul represiv al regimului comunist, în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989”.

Curtea ia notă de formularea într-o manieră defectuoasă, confuză și deficitară a preambulului legii, ceea ce duce la concluzia că restrângerile și interdicțiile prevăzute de această lege au ca scop „restrângerea exercitării dreptului de a ocupa funcții numite sau alese în structurile de putere și în aparatul represiv al regimului comunist, în perioada 6 martie 1945 — 22 decembrie 1989”.

Curtea observă, de asemenea, că dispozițiile Legii lustratiei sunt lipsite de rigoare normativă, nefiind suficient de clare și de precise.

Față de aceste ambiguități, Curtea se mărginește să atragă atenția asupra posibilelor dificultăți de ordin practic în aplicarea măsurilor prevăzute de lege.

În continuare, Curtea reține că în concepția legii criticate răspunderea juridică și sancționarea se întemeiază pe deținerea unei demnități sau funcții în structurile și aparatul represiv al fostului regim totalitar comunist. Răspunderea juridică, indiferent de natura ei, este o răspundere preponderent individuală și există numai întemeiată pe fapte juridice și acte juridice săvârșite de o persoană, iar nu pe prezumții.

Așa cum s-a mai arătat, lustratia nu poate fi utilizată ca mijloc de pedeapsă sau răzbunare, deoarece scopul acesteia nu este pedepsirea celor prezumați vinovați. O pedeapsă poate fi impusă doar pentru o activitate criminală din trecut, pe baza

Codului penal aplicabil și în conformitate cu toate procedurile și garanțiile procesului penal.

Or, supusă controlului de constituționalitate sub acest aspect, Legea lustrației este excesivă în raport cu scopul legitim urmărit, deoarece nu permite individualizarea măsurii. Această lege instituie o prezumție de vinovăție și o adevărată sancțiune colectivă, bazată pe o formă de răspundere colectivă și pe o culpabilizare generică, globală, făcută pe criterii politice, ceea ce contravine principiilor statului de drept, ale ordinii de drept și prezumției de nevinovăție instituită prin art. 23 alin. (11) din Constituție. Chiar dacă legea criticată permite apelarea la justiție pentru justificarea interzicerii dreptului de a candida și de a fi ales în funcții și demnități, aceasta nu reglementează un mecanism adecvat în scopul stabilirii desfășurării unor activități concrete îndreptate împotriva drepturilor și libertăților fundamentale. Cu alte cuvinte, legea nu oferă garanții adecvate de control judiciar asupra aplicării măsurilor restrictive.

Nicio persoană nu va putea fi supusă lustrației pentru opinii personale și convingeri proprii sau pentru simplul motiv de asociere cu orice organizație care, la data asocierii sau a activității desfășurate, era legală și nu a comis încălcări grave ale drepturilor omului. Lustrația este permisă doar cu privire la acele persoane care au luat parte efectiv, împreună cu organizații ale statului la grave încălcări ale drepturilor și libertăților omului.

Art. 2 din legea supusă controlului de constituționalitate prevede una dintre principalele sancțiuni colective care vizează dreptul de a candida și dreptul de a fi ales în funcțiile de demnitate publică enumerate al persoanelor care au aparținut anumitor structuri politice și ideologice. Dispozițiile acestui articol de lege contravin prevederilor constituționale ale art. 37 și 38 prin care se consacră dreptul de a fi ales, cu interdicțiile expres și limitativ menționate. Este evident că dispozițiile art. 2 din Legea lustrației excedează cadrului constituțional, prevăzând o nouă interdicție dreptului de acces în funcțiile publice, care nu respectă art. 53 din Constituție referitoare la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți. Astfel, Curtea constată că această limitare este lipsită de proporționalitate în raport cu scopul urmărit, întrucât aduce atingere înseși existenței dreptului și nu își justifică necesitatea într-o societate democratică.

Curtea consideră că Legea lustrației aduce atingere și principiului neretroactivității legii consacrat în art. 15 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia „*Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile*”.

Legea se aplică pentru fapte și acțiuni săvârșite după intrarea ei

Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 146 lit. a) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 11 alin. (1) lit. A.a), al art. 15 alin. (1) și al art. 18 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Constată că Legea lustrației, privind limitarea temporară a accesului la unele funcții și demnități publice pentru persoanele care au făcut parte din structurile de putere și din aparatul represiv al regimului comunist în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, este neconstituțională.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică președintelui României, președinților celor două Camere ale Parlamentului și primului-ministru și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Dezbaterea a avut loc la data de 7 iunie 2010 și la aceasta au participat: Ioan Vida, președinte, Nicolae Cochinescu, Acsinte Gaspar, Petre Lăzăroiu, Ion Predescu, Puskás Valentin Zoltán, Tudorel Toader și Augustin Zegrean, judecători.

În temeiul dispozițiilor art. 261 alin. 2 din Codul de procedură civilă și ale art. 1 din Hotărârea Plenului Curții Constituționale nr. 8 din 8 iunie 2010, semnează

PREȘEDINTE,
ION PREDESCU

Magistrat-asistent-șef,
Doina Suliman

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru modificarea și completarea unor anexe la Hotărârea Guvernului nr. 975/2002 privind atestarea domeniului public al județului Covasna, precum și al municipiilor, orașelor și comunelor din județul Covasna

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 21 alin. (3) din Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. I. — Hotărârea Guvernului nr. 975/2002 privind atestarea domeniului public al județului Covasna, precum și al municipiilor, orașelor și comunelor din județul Covasna, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 694 și 694 bis din 23 septembrie 2002, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. **Anexa nr. 1 „Inventarul bunurilor care aparțin domeniului public al județului Covasna” se modifică și se înlocuiește cu anexa nr. 1.**

2. **La anexa nr. 5 „Inventarul bunurilor care aparțin domeniului public al orașului Covasna” se abrogă poziția nr. 208.**

3. **La anexa nr. 6 „Inventarul bunurilor care aparțin domeniului public al orașului Întorsura Buzăului” se abrogă poziția nr. 111.**

4. **La anexa nr. 7 „Inventarul bunurilor care aparțin domeniului public al comunei Aita Mare” se abrogă pozițiile nr. 25, 26, 27 și 28.**

5. **La anexa nr. 13 „Inventarul bunurilor care aparțin domeniului public al comunei Brateș”:**

a) se abrogă poziția nr. 30;

b) după poziția nr. 37 se introduce o nouă poziție, poziția nr. 38, conform anexei nr. 2.

6. **La anexa nr. 14 „Inventarul bunurilor care aparțin domeniului public al comunei Brăduț”:**

a) se abrogă pozițiile nr. 21, 23, 24, 37, 39, 40 și 42;

b) la poziția nr. 2, coloana 6 „Valoare de inventar” va avea următorul cuprins: „875.000”;

— la poziția nr. 3, coloana 6 „Valoare de inventar” va avea următorul cuprins: „3.750.000”;

— la poziția nr. 4, coloana 6 „Valoare de inventar” va avea următorul cuprins: „320.000”;

— la poziția nr. 14, coloana 6 „Valoare de inventar” va avea următorul cuprins: „5.000”;

— la poziția nr. 32, coloana 6 „Valoare de inventar” va avea următorul cuprins: „30.000”;

— la poziția nr. 33, coloana 6 „Valoare de inventar” va avea următorul cuprins: „20.000”;

— la poziția nr. 34, coloana 6 „Valoare de inventar” va avea următorul cuprins: „50.000”;

— la poziția nr. 35, coloana 6 „Valoare de inventar” va avea următorul cuprins: „10.000”;

— la poziția nr. 36, coloana 6 „Valoare de inventar” va avea următorul cuprins: „40.000”;

— la poziția nr. 38, coloana 6 „Valoare de inventar” va avea următorul cuprins: „10.000”;

— la poziția nr. 41, coloana 6 „Valoare de inventar” va avea următorul cuprins: „15.000”;

— la poziția nr. 43, coloana 6 „Valoare de inventar” va avea următorul cuprins: „20.000”;

— la poziția nr. 45, coloana 6 „Valoare de inventar” va avea următorul cuprins: „30.000”;

— la poziția nr. 46, coloana 6 „Valoare de inventar” va avea următorul cuprins: „16.000”;

c) după poziția nr. 46 se introduc douăzeci și nouă de noi poziții, pozițiile nr. 47—76, conform anexei nr. 3.

7. **La anexa nr. 15 „Inventarul bunurilor care aparțin domeniului public al comunei Brețcu” se abrogă poziția nr. 41.**

8. **La anexa nr. 17 „Inventarul bunurilor care aparțin domeniului public al comunei Cernat”:**

a) se abrogă pozițiile: nr. 1, 2, 22, 23, 24 și 25;

b) la poziția nr. 39, coloana 3 „Denumirea bunului” va avea următorul cuprins: „Biblioteca comunală Cernat cu teren aferent și anexă”; coloana 4 „Elemente de identificare” va avea următorul cuprins: „Situat în comuna Cernat, DC-4 nr. 459, suprafața construită 245 mp, anexa 189 mp, teren: 12.732 mp, vecinătăți: N: Deák József, V: DC-4, S: Parohia Reformată, E: Teren arabil; coloana 5 „Anul dobândirii” va avea următorul cuprins: „1861”; coloana 6 „Valoarea de inventar” va avea următorul cuprins: „100.000”; coloana 7 „Situția juridică” va avea următorul cuprins: „Hotărârea Consiliului Local nr. 50/2008”;

c) după poziția nr. 72 se introduc douăzeci și nouă de noi poziții, pozițiile nr. 73—102, conform anexei nr. 4.

9. **La anexa nr. 18 „Inventarul bunurilor care aparțin domeniului public al comunei Chichiș” se abrogă pozițiile nr. 12 și 16.**

10. **La anexa nr. 19 „Inventarul bunurilor care aparțin domeniului public al comunei Comandău”, după poziția nr. 27 se introduc patru noi poziții, pozițiile nr. 28—31, conform anexei nr. 5.**

11. **La anexa nr. 20 „Inventarul bunurilor care aparțin domeniului public al comunei Dobârlău”, după poziția nr. 34 se introduc cincisprezece noi poziții, pozițiile nr. 35—49, conform anexei nr. 6.**

12. **La anexa nr. 22 „Inventarul bunurilor care aparțin domeniului public al comunei Ghidfalău”, după poziția nr. 29 se introduc cinci noi poziții, pozițiile nr. 30—34, conform anexei nr. 7.**

13. **La anexa nr. 23 „Inventarul bunurilor care aparțin domeniului public al comunei Hăghig” se abrogă pozițiile nr. 1, 4, 8, 13, 16, 22, 23, 27—32 și 34.**

14. Anexa nr. 25 „Inventarul bunurilor care aparțin domeniului public al comunei Lemnia” se modifică și se înlocuiește cu anexa nr. 8.

15. Anexa nr. 26 „Inventarul bunurilor care aparțin domeniului public al comunei Malnaș” se modifică și se înlocuiește cu anexa nr. 9.

16. Anexa nr. 27 „Inventarul bunurilor care aparțin domeniului public al comunei Moacșa” se modifică și se înlocuiește cu anexa nr. 10.

17. La anexa nr. 29 „Inventarul bunurilor care aparțin domeniului public al comunei Ozun”:

a) se abrogă pozițiile nr. 1 și 5;

b) la poziția nr. 4, coloana 3 „Denumirea bunului” va avea următorul cuprins: „Străzi comunale din satele Ozun, Sântionlunca, Lunca Ozun, Lisnău Vale, Măgheruș”; coloana 4 „Elemente de identificare” va avea următorul cuprins: „Căi de comunicații intravilane, în lungime totală de 60,351 km”;

c) după poziția nr. 72 se introduc două sute nouăsprezece noi poziții, pozițiile nr. 73—291, conform anexei nr. 11.

18. Anexa nr. 30 „Inventarul bunurilor care aparțin domeniului public al comunei Poian” se modifică și se înlocuiește cu anexa nr. 12.

19. La anexa nr. 31 „Inventarul bunurilor care aparțin domeniului public al comunei Reci” se abrogă pozițiile nr. 21 și 22.

20. La anexa nr. 34 „Inventarul bunurilor care aparțin domeniului public al comunei Turia”:

a) la poziția nr. 9, coloana 4 „Elemente de identificare” va avea următorul cuprins: „S=7.944 mp”;

b) după poziția nr. 28 se introduce o nouă poziție, poziția nr. 29, conform anexei nr. 13.

21. Anexa nr. 35 „Inventarul bunurilor care aparțin domeniului public al comunei Valea Crișului” se modifică și se înlocuiește cu anexa nr. 14.

22. La anexa nr. 37 „Inventarul bunurilor care aparțin domeniului public al comunei Vâlcele”:

a) se abrogă poziția nr. 11;

b) după poziția nr. 32 se introduce o nouă poziție, poziția nr. 33, conform anexei nr. 15.

23. Anexa nr. 38 „Inventarul bunurilor care aparțin domeniului public al comunei Vârghiș” se modifică și se înlocuiește cu anexa nr. 16.

24. La anexa nr. 39 „Inventarul bunurilor care aparțin domeniului public al comunei Zagon” se abrogă poziția nr. 44.

25. După anexa nr. 40 se introduce o nouă anexă, anexa nr. 41 „Inventarul bunurilor care aparțin domeniului public al comunei Arcuș”, prin care se atestă apartenența la domeniul public al comunei Arcuș, înființată prin Legea nr. 15/2004 pentru înființarea comunei Arcuș prin reorganizarea comunei Valea Crișului, județul Covasna, a bunurilor prevăzute în anexa nr. 17.

26. După anexa nr. 41 se introduce o nouă anexă, anexa nr. 42 „Inventarul bunurilor care aparțin domeniului public al comunei Bixad”, prin care se atestă apartenența la domeniul public al comunei Bixad, înființată prin Legea nr. 84/2004 pentru înființarea unor comune, a bunurilor prevăzute în anexa nr. 18.

27. După anexa nr. 42 se introduce o nouă anexă, anexa nr. 43 „Inventarul bunurilor care aparțin domeniului public al comunei Dalnic”, prin care se atestă apartenența la domeniul public al comunei Dalnic, înființată prin Legea nr. 85/2004 privind înființarea comunei Dalnic prin reorganizarea comunei Moacșa, județul Covasna, a bunurilor prevăzute în anexa nr. 19.

28. După anexa nr. 43 se introduce o nouă anexă, anexa nr. 44 „Inventarul bunurilor care aparțin domeniului public al comunei Estelnic”, prin care se atestă apartenența la domeniul public al comunei Estelnic, înființată prin Legea nr. 386/2005 pentru înființarea comunei Estelnic prin reorganizarea comunei Poian, județul Covasna, a bunurilor prevăzute în anexa nr. 20.

29. După anexa nr. 44 se introduce o nouă anexă, anexa nr. 45 „Inventarul bunurilor care aparțin domeniului public al comunei Mereni”, prin care se atestă apartenența la domeniul public al comunei Mereni, înființată prin Legea nr. 10/2004 privind înființarea comunei Mereni prin reorganizarea comunei Lemnia, județul Covasna, a bunurilor prevăzute în anexa nr. 21.

30. După anexa nr. 45 se introduce o nouă anexă, anexa nr. 46 „Inventarul bunurilor care aparțin domeniului public al comunei Micfalău”, prin care se atestă apartenența la domeniul public al comunei Micfalău, înființată prin Legea nr. 84/2004 pentru înființarea unor comune, a bunurilor prevăzute în anexa nr. 22.

Art. II.— Anexele nr. 1—22*) fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU

EMIL BOC

Contrasemnează:

Ministrul administrației și internelor,
Vasile Blaga

București, 19 mai 2010.

Nr. 495.

*) Anexele nr. 1—22 se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 420 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, București, șos. Panduri nr. 1.

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind aprobarea sumelor necesare Ministerului Justiției pentru contractarea și implementarea proiectelor necontractate din fondurile Programului PHARE 2006

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 2 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 11/2009 privind alocarea de la bugetul de stat a fondurilor necesare pentru contractarea și implementarea proiectelor necontractate din fondurile Programului PHARE, aprobată prin Legea nr. 31/2010,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — (1) Se aprobă suma de 23.130 mii lei, necesară pentru contractarea și implementarea proiectelor necontractate din fondurile Programului PHARE 2006, prevăzute în anexa nr. 1, pentru care Ministerul Justiției a avut calitatea de autoritate de implementare.

(2) Din suma prevăzută la alin. (1), pentru anul 2010 se aprobă suma de 11.969 mii lei, inclusă în bugetul Ministerului Justiției pe anul 2010, la titlul „Alte transferuri”, alineatul „Programe PHARE și alte programe cu finanțare

nerambursabilă”, pentru contractarea și implementarea proiectelor prevăzute în anexa nr. 2.

Art. 2. — Sumele prevăzute la art. 1 includ taxa pe valoarea adăugată și alte cheltuieli conform dispozițiilor cuprinse la art. 1 alin. (1) lit. b) din Ordonanța Guvernului nr. 11/2009 privind alocarea de la bugetul de stat a fondurilor necesare pentru contractarea și implementarea proiectelor necontractate din fondurile Programului PHARE, aprobată prin Legea nr. 31/2010.

Art. 3. — Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
EMIL BOC

Contrasemnează:
p. Ministrul justiției,
Alina Mihaela Bica,
secretar de stat

Ministrul finanțelor publice,
Sebastian Teodor Gheorghe Vlădescu

București, 9 iunie 2010.
Nr. 541.

ANEXA Nr. 1

PROIECTELE NECONTRACTATE

din fondurile Programului PHARE 2006, pentru care Ministerul Justiției a avut calitatea de autoritate de implementare

Nr. crt.	Scopul alocării fondurilor	Fondurile alocate (mii lei)
1.	Achiziții de bunuri vizând dotări pentru funcționarea în practică a principiului specializării	1.740
2.	Achiziții de bunuri vizând dotarea birourilor locale de probațiune	409
3.	Achiziții de bunuri destinate îmbunătățirii dotărilor necesare sistemului de justiție pentru minori din România	5.117
4.	Achiziții de bunuri destinate îmbunătățirii condițiilor de lucru ale judecătorilor	2.048
5.	Achiziție de servicii destinate dezvoltării sistemului de justiție pentru minori în România	3.582
6.	Achiziție de servicii destinate continuării dezvoltării sistemului ECRIS	10.234

ANEXA Nr. 2

PROIECTELE NECONTRACTATE

din fondurile Programului PHARE 2006, pentru care Ministerul Justiției a avut calitatea de autoritate de implementare, finanțate din sumele incluse în bugetul Ministerului Justiției pe anul 2010

Nr. crt.	Scopul alocării fondurilor	Fondurile alocate (mii lei)
1.	Achiziții de bunuri vizând dotări pentru funcționarea în practică a principiului specializării	1.740
2.	Achiziții de bunuri vizând dotarea birourilor locale de probațiune	409
3.	Achiziții de bunuri destinate îmbunătățirii dotărilor necesare sistemului de justiție pentru minori din România	5.117
4.	Achiziții de bunuri destinate îmbunătățirii condițiilor de lucru ale judecătorilor	2.048
5.	Achiziție de servicii destinate dezvoltării sistemului de justiție pentru minori în România	2.655

ACTE ALE CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI

CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI

HOTĂRÂREA

din 24 mai 2007,

definitivă la 24 august 2007,

în Cauza Dragotoniu și Militaru-Pidhorni împotriva României

(Cererile nr. 77.193/01 și 77.196/01)

În cauzele Dragotoniu și Militaru-Pidhorni împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a treia), statuând în cadrul unei camere formate din:

domnii B. M. Zupančič, președinte, C. Bîrsan, doamnele E. Fura-Sandström, A. Gyulumyan, domnul David Thór

Björgvinsson, doamnele I. Ziemele, I. Berro-Lefèvre, judecători, și domnul S. Quesada, grefier de secție,

după ce a deliberat în camera de consiliu la data de 3 mai 2007,

pronunță următoarea hotărâre, adoptată la această dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află două cereri (nr. 77.193/01 și 77.196/03) îndreptate împotriva României, prin care reclamantii Nicolae Dragotoniu și Ioan Militaru-Pidhorni, cetățeni ai acestui stat (*reclamantii*), au sesizat Curtea la data de 8 septembrie 2000, în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (*Convenția*).

2. Reclamantii sunt reprezentați de domnul L. Bercea, avocat profesând în Timișoara. Guvernul român (*Guvernul*) este reprezentat de coagentul său, doamna R. Pașoi, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

3. La data de 30 ianuarie 2006, Curtea a hotărât să comunice cererea Guvernului. Invocând prevederile art. 29 § 3 din Convenție, aceasta a hotărât să analizeze în același timp admisibilitatea și temeinicia cauzei.

ÎN FAPT**I. Circumstanțele cauzei**

4. Reclamantii s-au născut în anul 1951, respectiv 1948, și locuiesc la Timișoara.

A. Arestarea preventivă a reclamantilor

5. La data evenimentelor, reclamantii erau angajați la banca B., societate comercială cu capital privat, în Timișoara, primul fiind contabilul-șef, iar al doilea, director.

6. La data de 15 septembrie 1994, primul reclamant a fost arestat pe baza ordonanței procurorului, fiind acuzat de luare de mită și de alte infracțiuni. El a fost pus în libertate la data de 23 septembrie 1994.

7. La data de 20 ianuarie 1995, cei 2 reclamantii au fost arestați preventiv pentru infracțiunile menționate mai sus. Prin intermediul mai multor hotărâri, Tribunalul Județean Timiș le-a prelungit arestarea preventivă. Reclamantii nu au introdus recurs împotriva acestor decizii de prelungire.

B. Procesul penal în fața instanțelor interne

8. Prin Sentința din 27 februarie 1996, Tribunalul Județean Timiș a constatat că cei 2 reclamantii primiseră fiecare, în 1991, o mașină din partea lui S., în schimbul îndeplinirii unor acte contrare obligațiilor lor profesionale și care urmăreau să acorde avantaje în favoarea lui S. De fapt, ei emisese două scrisori de garanție bancară, datate 12 august și 11 octombrie 1991, în favoarea acestuia din urmă, deși el nu deținea provizionul bancar necesar. Prin urmare, Tribunalul l-a condamnat pe primul reclamant, Nicolae Dragotoniu, pentru luare de mită, în temeiul art. 254 din Codul penal, și pentru alte infracțiuni la pedeapsa de

un an și o lună închisoare și a dispus interzicerea exercitării anumitor drepturi civile ale acestuia. De asemenea, l-a condamnat pe cel de-al doilea reclamant, Ioan Militaru-Pidhorni, pentru luare de mită și pentru o altă infracțiune la pedeapsa de un an și o lună închisoare și a dispus interzicerea exercitării anumitor drepturi civile ale acestuia.

9. Reclamantii, precum și parchetul au introdus apel. Ei susțineau în special că faptele de care erau acuzați nu constituiau infracțiuni la momentul comiterii lor, conform legii naționale. În opinia lor, infracțiunea de luare de mită presupunea ca autorul să aibă calitatea de funcționar public ori de funcționar sau salariat al unei întreprinderi de stat, în timp ce ei erau angajații unei bănci private. Ei recunosc faptul că la data pronunțării sentinței faptele de care erau acuzați puteau fi considerate infracțiuni conform legii penale, dar aceasta nu fusese modificată decât la data de 8 iulie 1992, și anume după un an de la comiterea faptelor respective.

10. Prin Decizia din 19 mai 1997, Curtea de Apel Timișoara a admis apelul parchetului, a confirmat condamnarea reclamantilor pentru infracțiunea de luare de mită și a mărit pedeapsa primului reclamant la 3 ani și 6 luni închisoare și pe cea a celui de-al doilea reclamant la 3 ani închisoare.

11. Admițând faptul că, potrivit Codului penal, era necesară calitatea de funcționar public sau de funcționar ori salariat al unei întreprinderi de stat pentru a putea considera faptele incriminate drept luare de mită, Curtea de Apel Timișoara s-a pronunțat astfel:

„Noțiunea de funcționar aplicabilă faptelor în cauză este definită de articolul 147 din Codul penal, referindu-se la salariații unui organ sau ai unei instituții de stat, ai unei întreprinderi sau ai unei organizații economice de stat.

Articolul 258 alineatul 2 din Codul penal prevede că dispozițiile capitolului ce definește infracțiunea de luare de mită se aplică și altor salariați, ținând cont de acest lucru în momentul stabilirii pedepsei.

În Codul penal republicat, având în vedere modificările intervenite până în prezent, noțiunea de funcționar este definită la articolul 147 primul alineat, în timp ce al doilea alineat prevede că prin funcționar trebuie înțeles atât persoana vizată la primul alineat, precum și orice salariat ce exercită o misiune în serviciul unei alte persoane juridice pe lângă cele prevăzute la primul alineat.

În cursul perioadei actuale de tranziție, care are în mod inevitabil repercusiuni asupra legislației, pot apărea lacune care să influențeze derularea procesului penal fie punând capăt

acestui, fie ajungând la soluții inechitabile. În astfel de cazuri, dificultățile vor putea fi soluționate fie prin interpretare analogică — analogie legislativă sau analogie de drept — fie prin interpretare rațională.

Conform articolului 258 alineatul 2 din Codul penal și ținând cont de intenția legiuitorului de a pedepsi funcționarul vinovat de infracțiunea înscrisă la articolul 254 [luare de mită], indiferent de calificarea persoanei juridice care l-a angajat pe funcționarul respectiv — publică, de interes public sau privată — trebuie constatat faptul că infracțiunea de luare de mită se referă și la autorul angajat de o întreprindere privată, chiar după luna decembrie 1989 și înainte de adoptarea Legii nr. 65/1992. Scopul legiuitorului este să pedepsească persoana care are obligații profesionale față de o persoană juridică și care își încalcă aceste obligații în raporturile sale cu o altă persoană.”

12. La o dată neprecizată, reclamantii și parchetul au introdus recurs. Reclamantii și-au reiterat cererea referitoare la aplicarea prin analogie a Codului penal.

13. Prin Decizia din 27 iunie 2000, Curtea Supremă de Justiție a confirmat decizia Curții de Apel Timișoara în ceea ce privește condamnarea lor pentru luare de mită și a casat decizia referitoare la alte infracțiuni, din cauza prescripției. Prin urmare, ea a diminuat pedeapsa aplicată primului reclamant la 3 ani închisoare.

14. În decizia sa, Curtea Supremă de Justiție s-a pronunțat astfel:

„S.C. Bankcoop S.A. constituia o organizație [dintre cele prevăzute la articolul 145 din Codul penal], deoarece era vorba de o societate comercială cu capital public, constituită în conformitate cu articolele 16—24 din Legea nr. 31/1990, desfășurând o activitate utilă social și funcționând în conformitate cu legea, conform articolului 145 din Codul penal în vigoare la momentul emisiunii scrisorilor.

(...)

Inculpații Militaru Pidhorni Ioan — director de agenție într-o instituție bancară constituită ca societate comercială — și Dragatoni Nicolae — contabil-șef al unei astfel de instituții — au calitatea de autori speciali, prevăzută de lege ca o condiție pentru existența infracțiunii de luare de mită. Exercitând funcțiile menționate mai sus într-o instituție bancară care, așa cum s-a demonstrat, era o organizație dintre cele prevăzute la articolul 145 din Codul penal, cei doi inculpați aveau calitatea de «alți salariați» în sensul articolului 148 § 1 din Codul penal, așa cum era el formulat la data evenimentelor. Or, conform articolului 258 § 2 din Codul penal, în formularea sa de la data evenimentelor, prevederile capitolului ce include infracțiunea de luare de mită prevăzută de articolul 254 se aplicau și altor salariați, cum erau inculpații.”

II. Dreptul intern pertinent

A. Codul penal

15. Prevederile pertinente din Codul penal, în vigoare la data comiterii faptelor imputate, sunt următoarele:

ARTICOLUL 11

Neretroactivitatea legii penale

„Legea penală nu se aplică faptelor care, la data când au fost săvârșite, nu erau prevăzute ca infracțiuni.”

ARTICOLUL 145

Obștesc

„Prin termenul *obștesc* se înțelege tot ce interesează organizațiile de stat, organizațiile obștești sau orice organizații care desfășoară o activitate utilă din punct de vedere social și care funcționează potrivit legii.”

ARTICOLUL 147

Funcționar

„Prin *funcționar* se înțelege orice salariat care exercită, permanent sau temporar, cu orice titlu, indiferent dacă și cum a fost investit, o însărcinare în serviciul unui organ sau instituții de stat, ori unei întreprinderi sau organizații economice de stat.

Sunt asimilate cu funcționarii persoanele care îndeplinesc o însărcinare în serviciul unei organizații din cele prevăzute în alin. 1, indiferent dacă primesc sau nu o retribuție.”

ARTICOLUL 148

Alți salariați

„Prin *alți salariați* se înțelege salariații care exercită, în condițiile art. 147 alin. 1, o însărcinare în serviciul uneia dintre celelalte organizații prevăzute în art. 145.

Sunt asimilate cu «alți salariați» persoanele care îndeplinesc o însărcinare în serviciul unei organizații din cele prevăzute în alin. 1, indiferent dacă primesc sau nu o retribuție.”

ARTICOLUL 254

Luarea de mită

„Fapta funcționarului care, direct sau indirect, pretinde ori primește bani sau alte foloase care nu i se cuvin, ori acceptă promisiunea unor astfel de foloase sau nu o respinge, în scopul de a îndeplini, a nu îndeplini, ori a întârzia îndeplinirea unui act privitor la îndatoririle sale de serviciu, sau în scopul de a face un act contrar acestor îndatoriri, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea unor drepturi.

Banii, valorile sau orice alte bunuri care au făcut obiectul luării de mită se confiscă, iar dacă acestea nu se găsesc, condamnatul este obligat la plata echivalentului lor în bani.”

ARTICOLUL 258

Faptele săvârșite de alți salariați

„Dispozițiile art. 248 și 249 privitoare la funcționari se aplică și altor salariați, dacă s-a cauzat o pagubă avutului obștesc ori economiei naționale.

De asemenea, dispozițiile din prezentul capitol privitoare la funcționari se aplică și altor salariați, cu excepția cazurilor prevăzute în alin. 1, maximul pedepsei reducându-se însă cu o treime.”

B. Legea nr. 65/1992 pentru modificarea și completarea Codului penal, privind unele fapte de corupție

16. Prevederile pertinente ale acestei legi sunt următoarele:

ARTICOLUL 3

„Articolul 258 va avea următorul cuprins:

«ARTICOLUL 258

Fapte săvârșite de alți salariați

Dispozițiile prevăzute în prezentul capitol privitoare la funcționari se aplică și altor salariați din cadrul organizațiilor prevăzute în art. 145, inclusiv al regiilor autonome și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și administratorilor și cenzorilor acestora.

Dispozițiile art. 254, 256 și 257 privitoare la funcționari se aplică și salariaților din cadrul societăților comerciale cu capital privat, precum și administratorilor și cenzorilor acestora.»

17. Prin Decizia din 15 iulie 1996, Curtea Constituțională a confirmat constituționalitatea Legii nr. 65/1992, care extinsese răspunderea penală și asupra angajaților societăților comerciale cu capital privat. Persoanele interesate care au ridicat excepția de neconstituționalitate erau angajați ai unei bănci, acuzați de luare de mită.

C. Codul de procedură penală

18. Prevederile pertinente sunt următoarele:

ARTICOLUL 408¹

„1. Hotărârile definitive pronunțate în cauzele în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat o încălcare a unui drept prevăzut de Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale pot fi supuse revizuirii, dacă consecințele grave ale acestei încălcări continuă să se producă și nu pot fi remediate decât prin revizuirea hotărârii pronunțate.

2. Pot cere revizuirea:

a) persoana al cărei drept a fost încălcat;

b) soțul și rudele apropiate ale condamnatului, chiar și după moartea acestuia;

c) procurorul.

3. Cererea de revizuire se introduce la Înalta Curte de Casație și Justiție, care judecă cererea în complet de 9 judecători.

4. Cererea de revizuire se poate face în termen de un an de la data rămânerii definitive a hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului.

(...)

8. Când instanța constată că cererea este fondată:

a) desființează, în parte, hotărârea atacată sub aspectul dreptului încălcat și, rejudecând cauza, cu aplicarea dispozițiilor din capitolul III, secțiunea II, înlătură consecințele încălcării dreptului;

b) desființează hotărârea și, când este necesară administrarea de probe, dispune rejudecarea de către instanța în fața căreia s-a produs încălcarea dreptului, aplicându-se dispozițiile din capitolul III, secțiunea II (...).”

ARTICOLUL 504

„1. Persoana care a fost condamnată definitiv are dreptul la repararea de către stat a pagubei suferite, dacă în urma rejudecării cauzei s-a pronunțat o hotărâre definitivă de achitare.

2. Are dreptul la repararea pagubei și persoana care, în cursul procesului penal, a fost privată de libertate ori căreia i s-a restrâns libertatea în mod nelegal.

3. Privarea sau restrângerea de libertate în mod nelegal trebuie stabilită, după caz, prin ordonanță a procurorului de revocare a măsurii privative sau restrictive de libertate, prin ordonanță a procurorului de scoatere de sub urmărire penală sau de încetare a urmăririi penale pentru cauza prevăzută în art. 10 alin. 1 lit. j) ori prin hotărâre a instanței de revocare a măsurii privative sau restrictive de libertate, prin hotărâre definitivă de achitare sau prin hotărâre definitivă de încetare a procesului penal pentru cauza prevăzută în art. 10 alin. 1 lit. j).

4. Are drept la repararea pagubei suferite și persoana care a fost privată de libertate după ce a intervenit prescripția, amnistia sau dezincriminarea faptei.”

ÎN DREPT

19. Curtea consideră în primul rând că, făcând aplicarea art. 42 § 1 din Regulamentul Curții, este necesar să unească cererile înregistrate sub nr. 77.193/01 și 77.196/01, având în vedere că faptele aflate la originea celor două cauze sunt în esență aceleași și că cei 2 reclamanți au participat în cadrul aceleiași proceduri în fața instanțelor interne.

I. Asupra pretinsei încălcări a articolului 7 § 1 din Convenție

20. Reclamanții se plâng de faptul că au fost condamnați pentru fapte care, în momentul comiterii lor, nu constituiau o infracțiune conform dreptului național sau internațional, așa cum prevede art. 7 § 1 din Convenție, care are următorul conținut:

„Nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau o omisiune care, în momentul în care a fost săvârșită, nu constituia o infracțiune, potrivit dreptului național sau internațional. De asemenea, nu se poate aplica o pedeapsă mai severă decât aceea care era aplicabilă în momentul săvârșirii infracțiunii.”

A. Asupra admisibilității

21. Curtea constată că acest capăt de cerere nu este vădit neîntemeiat în sensul art. 35 § 3 din Convenție. Mai mult, constată că acesta nu este afectat de niciun alt motiv de inadmisibilitate. Prin urmare, îl declară admisibil.

B. Asupra fondului**1. Argumentele părților****a) Guvernul**

22. Guvernul apreciază că faptele pentru care reclamanții au fost condamnați constituiau infracțiuni conform dispozițiilor legale naționale în vigoare la momentul comiterii lor și că instanțele interne nu au procedat la o interpretare prin analogie și nici la o aplicare retroactivă a legii penale.

23. De asemenea, Guvernul arată că nu este de competența Curții să se pronunțe asupra răspunderii penale individuale a reclamanților, această apreciere fiind în primul rând de competența instanțelor interne, ci să analizeze din perspectiva art. 7 § 1 din Convenție dacă, la momentul la care a fost comisă, fapta reclamanților constituia o infracțiune definită cu suficientă accesibilitate și previzibilitate de dreptul intern sau dreptul internațional.

24. În ceea ce privește aplicarea retroactivă a Legii nr. 65/1992 pentru modificarea și completarea Codului penal, privind unele fapte de corupție, Guvernul subliniază că, în decizia sa, Curtea Supremă de Justiție a arătat în mod expres faptul că ea aplica legea penală în vigoare la data faptelor.

25. În ceea ce privește aplicarea prin analogie a legii, Guvernul constată că Decizia Curții de Apel Timișoara din 19 mai 1997, care a folosit în mod expres această modalitate de interpretare a legii penale, a fost casată prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 27 iunie 2000, care a oferit o nouă motivare pentru condamnare, bazându-se pe dispozițiile legale în vigoare la data faptelor.

26. Mai mult, Guvernul apreciază că interpretarea pe care Curtea Supremă a dat-o legii penale era previzibilă, având în vedere evoluțiile doctrinare. Astfel, problema centrală consta în interpretarea expresiei „organizație ce desfășoară o activitate social utilă” din art. 145 alin.1 din Codul penal. Or, în opinia Guvernului, Curtea Supremă de Justiție a apreciat în mod corect că o bancă desfășura o astfel de activitate pentru protecția clienților și a bunăstării economice a țării. Acționând ca intermediar în anumite domenii de activitate, mobilizând resurse, acordând credite și funcționând ca centru de plăți, ea avea influență și asupra fluxurilor monetare.

27. În ceea ce privește accesibilitatea legii, Guvernul scoate în evidență că în speță au fost vizate prevederile Codului penal publicate în Monitorul Oficial al României.

28. Referitor la previzibilitatea legii, Guvernul subliniază că autorul infracțiunii de luare de mită era determinat în raport cu noțiunile definite în Codul penal, și anume „public”, „funcționar” și „alți salariați”. În speță, Curtea Supremă de Justiție a constatat că reclamanții făceau parte din categoria „alți salariați” care exercitau funcții într-o „organizație ce desfășoară o activitate social utilă”. Or, această ultimă expresie este o noțiune generală, din moment ce este dificil să se elaboreze o normă juridică de o precizie absolută, legiuitorul neputând stabili o enumerare limitativă în acest sens. Ca atare, interpretarea făcută în speță de Curtea Supremă de Justiție este rezonabilă și, prin urmare, previzibilă. În plus, având în vedere faptul că reclamanții erau profesioniști din domeniul bancar, ei ar fi putut prevedea în mod rezonabil consecințele acțiunilor lor.

b) Reclamanții

29. Reclamanții arată că Codul penal în vigoare la data faptelor nu incrimina decât acțiunile persoanelor care exercitau funcții într-o organizație publică și nu într-o societate comercială privată. Chiar titlul art. 145 din Codul penal care definește noțiunea „obștesc” justifică această afirmație. În plus, sensul termenului este legat de realitatea relațiilor sociale existente în momentul intrării în vigoare a Codului penal, și anume 1 ianuarie 1969. Or, în acel moment, nu existau decât organizații publice.

30. Pe de altă parte, reclamanții scot în evidență faptul că acțiunile salariaților societăților private nu au fost incriminate decât prin Legea nr. 65/1992, care este ulterioară acțiunilor lor. Ei fac, de asemenea, trimitere și la formularea Deciziei Curții Constituționale din 15 iulie 1996, care confirmă constituționalitatea Legii nr. 65/1992, și care prevede că „legea a extins răspunderea penală și asupra salariaților din cadrul societăților comerciale cu capital privat”. În plus, Legea nr. 140/1996, publicată la 14 noiembrie 1996, a înlocuit noțiunea „obștesc” din art. 145 din Codul penal cu noțiunea „public”, ceea ce confirmă încă o dată faptul că domeniul material de aplicare a art. 145 se extindea numai asupra organizațiilor de stat sau societăților cu capital public.

31. Reclamanții recunosc că incriminarea unei fapte ca infracțiune nu depinde numai de prevederile legale, ci se poate baza și pe interpretarea jurisprudențială a acestora. Cu toate acestea, trebuie arătat că Guvernul nu a oferit niciun exemplu de jurisprudență care să extindă aplicarea art. 145 asupra băncilor, societăților comerciale cu capital privat, referindu-se în observațiile sale numai la evoluțiile doctrinare referitoare la expresia „organizație ce desfășoară o activitate social utilă”. Or, în acest caz, interpretarea Curții Supreme de Justiție era lipsită de previzibilitate și, în plus, inaccesibilă, deoarece în speță nu exista jurisprudență care să-i poată ghida pe reclamanți în comportamentul lor.

32. În final, reclamanții subliniază că Guvernul admite faptul că instanța care a analizat apelul a procedat în mod expres la o aplicare extensivă a legii penale. Or, instanța de recurs nu a casat această parte a deciziei, limitându-se la a afirma că reclamanții întruneau condițiile necesare pentru a fi considerați infractori, ceea ce constituie, după părerea lor, o confirmare a modalității de interpretare a instanței de apel.

2. Aprecierile Curții

a) Principiile care se desprind din jurisprudența Curții

33. Curtea reamintește că art. 7 § 1 din Convenție consacără, la modul general, principiul legalității delictelor și a pedepselor (*nullum crimen, nulla poena sine lege*) și interzice, în mod special, aplicarea retroactivă a dreptului penal atunci când ea se face în dezavantajul acuzatului (*Kokkinakis împotriva Greciei*, Hotărârea din 25 mai 1993, seria A nr. 260-A, p. 22, § 52). Dacă interzice în mod special extinderea domeniului de aplicare a infracțiunilor existente asupra faptelor care, până atunci, nu constituiau infracțiuni, el prevede, pe de altă parte, neaplicarea legii penale în mod extensiv în dezavantajul acuzatului, de exemplu prin analogie. Rezultă că legea trebuie să definească în mod clar infracțiunile și sancțiunile care le pedepsesc (*Achour împotriva Franței* [MC], nr. 67.335/01, § 41, 29 martie 2006).

34. Noțiunea „drept” („law”) folosită la art. 7 corespunde noțiunii „lege” ce apare în alte articole din Convenție; ea înglobează dreptul de origine atât legislativă, cât și jurisprudențială și implică condiții calitative, printre altele, pe cele ale accesibilității și previzibilității (vezi, în special, *Cantoni împotriva Franței*, Hotărârea din 15 noiembrie 1996, *Culegere de hotărâri și decizii* 1996-V, p. 1627, § 29, *Coëme și alții împotriva Belgiei*, nr. 32.492/96, 32.547/96, 32.548/96, 33.209/96 și 33.210/96, § 145, CEDO 2000-VII, și *E.K. împotriva Turciei*, nr. 28.496/95, § 51, 7 februarie 2002).

35. Ea reamintește că semnificația noțiunii de previzibilitate depinde într-o mare măsură de conținutul textului de care este vorba, de domeniul pe care îl acoperă, precum și de numărul și calitatea destinatarilor săi (*Groppera Radio AG și alții împotriva Elveției*, 28 martie 1990, seria A nr. 173, p. 26, paragraful 68). Previzibilitatea legii nu se opune ideii ca persoana în cauză să fie determinată să recurgă la îndrumări clare pentru a putea evalua, într-o măsură rezonabilă în circumstanțele cauzei, consecințele ce ar putea rezulta dintr-o anumită faptă (vezi, printre altele, *Tolstoy Miloslavsky împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 1995, seria A nr. 316-B, p. 71, § 37). La fel se întâmplă și cu profesioniștii, obișnuiți să dea dovadă de o mare prudență în exercitarea funcției lor. Astfel, ne putem aștepta din partea lor să acorde o atenție specială evaluării riscurilor pe care aceasta le prezintă (*Cantoni*, citată mai sus, § 35).

36. Curtea a constatat deja că, tocmai în considerarea principiului generalității legilor, formularea acestora nu poate prezenta o precizie absolută. Una dintre tehnicile-tip de reglementare constă în recurgerea la unele categorii mai degrabă generale decât la liste exhaustive. Astfel, numeroase legi se folosesc prin forța lucrurilor de formule mai mult sau mai puțin vagi, pentru a evita o rigiditate excesivă și pentru a se putea adapta schimbărilor de situație. Interpretarea și aplicarea acestor texte depind de practică (vezi, printre altele, *Kokkinakis*, citată mai sus, § 40, și *Cantoni*, citată mai sus, § 31).

37. Funcția de decizie încredințată instanțelor servește tocmai înlăturării îndoielilor ce ar putea rămâne în ceea ce privește interpretarea normelor, ținându-se cont de evoluția practicii cotidiene, cu condiția ca rezultatul să fie coerent cu substanța infracțiunii și rezonabil de previzibil (*S.W. împotriva Regatului Unit*, Hotărârea din 22 noiembrie 1995, seria A nr. 335-B, p. 41, § 36).

38. Prin urmare, Curtea trebuie să cerceteze dacă, în speță, textul prevederii legale, citită eventual în lumina jurisprudenței interpretative de care este însoțită, respecta această condiție la data faptelor (*Cantoni*, citată mai sus, § 32).

b) Aplicarea principiilor generale în speță

39. În ceea ce privește interdicția de aplicare retroactivă a legii penale, Curtea observă că, în Decizia sa din 27 iunie 2000, Curtea Supremă de Justiție a avut grijă să precizeze în mod expres că a aplicat legea în vigoare la data faptelor. Prin urmare, nu i se poate reproșa că ar fi procedat la aplicarea retroactivă a legii penale. Rămâne de analizat dacă interpretarea pe care a făcut-o întră în sfera analogiei.

40. În opinia Curții, chestiunea de față trimite la principiile generale de drept, dar în special la cele ale dreptului penal. Ca urmare firească a principiului legalității condamnărilor, prevederile de drept penal sunt supuse principiului interpretării stricte.

41. Curtea este conștientă că corupția constituie o amenințare pentru supremația dreptului, pentru democrație și drepturile omului, că erodează principiul bunei administrări, al echității și al justiției sociale, denaturează concurența, frânează dezvoltarea economică și pune în pericol stabilitatea instituțiilor democratice și a fundamentelor morale ale societății. Avându-se în vedere aceste aspecte, principiile garantate de art. 7 se aplică, la fel ca oricărei alte proceduri penale, și procedurilor penale referitoare la infracțiunile de corupție.

42. Curtea constată că, în speță, Guvernul nu a fost în măsură să prezinte hotărâri ale instanțelor interne, fie de la Curtea Supremă de Justiție, fie de la instanțele de fond, care să stabilească faptul că, înainte de decizia dată în prezenta cauză, s-a statuat explicit că faptele de luare de mită ale angajaților societăților comerciale cu capital privat constituiau infracțiuni (vezi, *mutatis mutandis*, *Pessino împotriva Franței*, nr. 40.403/02, § 34, 10 octombrie 2006).

43. Din interdicția de aplicare extensivă a legii penale rezultă că, în lipsa cel puțin a unei interpretări jurisprudențiale accesibile și rezonabil previzibile, cerințele art. 7 nu pot fi considerate ca respectate în privința unui acuzat. Or, lipsa de jurisprudență prealabilă în ceea ce privește asimilarea faptelor de luare de mită ale angajaților unei bănci cu cele ale „funcționarilor” și ale „altor salariați” ai organizațiilor prevăzute la art. 145 din Codul penal rezultă, în speță, din faptul că Guvernul nu a furnizat precedente în acest sens. Faptul că doctrina interpretează în mod liber un text de lege nu se poate substitui existenței unei jurisprudențe. A judeca altfel ar însemna să nu respectăm obiectul și scopul acestei prevederi, care urmărește ca nimeni să nu fie condamnat în mod arbitrar. Pe de altă parte, Curtea observă că Guvernul nu a oferit niciun exemplu de interpretare din doctrină care să consacre răspunderea penală a angajaților băncilor pentru fapte de luare de mită.

44. În consecință, chiar în calitate de profesioniști ce puteau să apeleze la sfaturile juriștilor, era dificil, dacă nu chiar imposibil pentru reclamanți, să prevadă revirimentul jurisprudenței Curții Supreme de Justiție și, așadar, să știe că în momentul în care le-au comis faptele lor puteau duce la o sancțiune penală (a *contrario*, *Cantoni*, citată mai sus, § 35, și *Coëme și alții*, citată mai sus, § 150).

45. În plus și mai cu seamă, Curtea observă că instanța de apel a procedat în mod expres la o aplicare extensivă a legii penale (vezi paragraful 11 de mai sus). Instanța de recurs nu a înțeles să caseze această parte a deciziei. Ea doar a constatat că reclamanții întruneau condițiile necesare pentru a fi recunoscuți drept autori ai infracțiunii, confirmând astfel interpretarea instanței de apel.

46. Pe de altă parte, Curtea observă că înainte de adoptarea Legii nr. 65/1992, textele relevante din Codul penal nu prezentau băncile ca făcând parte dintre organizațiile prevăzute la art. 145 din Codul penal. Adoptarea acestei legi a constituit tocmai răspunsul legiuitorului la schimbarea de regim politic și economic al statului pârât, așa cum a fost de altfel confirmat de Curtea Constituțională în Decizia sa din 15 iulie 1996, atunci când a analizat constituționalitatea acestei noi legi.

47. În definitiv și ținând cont în special de titlul însuși al art. 145 din Codul penal (care definește noțiunea „obștesc”) și de faptul că la intrarea în vigoare a Codului penal, și anume la 1 ianuarie 1969, nu existau decât organizații de stat sau obștești, Curtea este de părere că, în conformitate cu Codul penal în vigoare la data faptelor, nu puteau fi încadrate la fapte de corupție decât acțiunile persoanelor care exercitau funcții într-o organizație publică și nu într-o societate comercială privată.

48. În aceste condiții, Curtea apreciază că, în speță, a avut loc încălcarea art. 7 § 1 din Convenție.

II. Asupra pretensei încălcări a art. 5 § 1 c) din Convenție

49. Reclamanții se plâng de faptul că au fost arestați preventiv în lipsa oricărei suspiciuni plauzibile de a fi comis o infracțiune. Ei invocă art. 5 § 1 c) din Convenție.

50. Curtea observă că reclamanții au fost condamnați în primă instanță prin Sentința Tribunalului Județean Timiș din 27 februarie 1996. Or, începând de la această dată, arestul persoanelor în cauză intră pe terenul art. 5 § 1 a) din Convenție (vezi, de exemplu, *B. împotriva Austriei*, Hotărârea din 28 martie 1990, seria A nr. 175, p. 14, § 36). Ținându-se cont de faptul că cererile au fost introduse la data de 8 septembrie 2000, rezultă că reclamanții nu au respectat termenul de 6 luni prevăzut de Convenție.

51. Rezultă că acest capăt de cerere este tardiv și trebuie respins, pentru a face aplicarea art. 35 §§ 1 și 4 din Convenție.

III. Asupra aplicării art. 41 din Convenție

52. Conform art. 41 din Convenție,

„Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți

contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

A. Prejudiciu

53. Cu titlu de prejudiciu material, reclamanții solicită rambursarea următoarelor sume: respectiv 466.100 euro (*EUR*) și 475.933 *EUR* pentru câștigul pe care l-ar fi putut realiza din salariile corespunzătoare perioadei de detenție, celei în care nu au avut venituri sau au avut venituri insuficiente. În ceea ce privește prejudiciul moral, reclamanții îl estimează la 360.000 *EUR* pentru fiecare, având în vedere inconveniențele cauzate de condamnarea pronunțată pe nedrept împotriva lor.

54. Guvernul apreciază că aceste cereri sunt evident excesive și că reclamanții nu justifică nici caracterul cert al prejudiciilor invocate, care sunt în mare parte pur ipotetice, nici realitatea legăturii de cauzalitate dintre pretinsa încălcare a art. 7 § 1 din Convenție și prejudiciul material pretins de reclamanți. De asemenea, el arată că, potrivit art. 408¹ § 1 din Codul de procedură penală, reclamanții pot solicita revizuirea procedurii care a dus la condamnarea lor.

55. Curtea reamintește că ea nu acordă nicio despăgubire pecuniară în baza art. 41 decât atunci când este convinsă că pierderea sau prejudiciul pretins rezultă într-adevăr din încălcarea pe care a constatat-o. Ea constată că singurul fundament de reținut pentru acordarea unei reparații echitabile constă, în speță, în faptul că reclamanții au fost condamnați pentru acțiuni care, la momentul comiterii lor, nu constituiau infracțiuni potrivit legii naționale. În cazul de față, este incontestabil faptul că reclamanții au suferit un prejudiciu moral din cauza condamnării. Astfel, Curtea reamintește că, atunci când un particular a fost condamnat, cu încălcarea art. 6 din Convenție, un nou proces sau o redeschidere a procedurii la cererea persoanei interesate reprezintă, în principiu, un mijloc potrivit de reparare a încălcării constatate (vezi *Gençel împotriva Turciei*, nr. 53.431/99, § 27, 23 octombrie 2003, și *Tahir Duran împotriva Turciei*, nr. 40.997/98, § 23, 29 ianuarie 2004). Un astfel de principiu se aplică și în cazul încălcării art. 7 din Convenție. În această privință, ea observă că art. 408¹ din Codul de procedură penală român permite revizuirea unui proces pe plan intern atunci când Curtea a constatat încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale unui reclamant. Mai mult, art. 504 din Codul de procedură penală permite acordarea unei reparații în caz de condamnare nelegală sau de privare sau limitare nelegală de libertate (vezi paragraful 18 de mai sus).

56. În schimb, Curtea statuează că reclamanții au suferit un prejudiciu moral, care nu ar putea fi reparat numai printr-o constatare a încălcării. Statuând în echitate, ea îi acordă fiecăruia suma de 3.000 *EUR* cu titlu de prejudiciu moral.

B. Cheltuieli de judecată

57. Primul reclamant solicită, de asemenea, suma de 10.000 *EUR* pentru cheltuielile de judecată angajate în fața instanțelor interne și a Curții.

58. Guvernul subliniază că reclamantul nu a furnizat documente justificative pentru suma avansată.

59. Conform jurisprudenței Curții, un reclamant nu poate obține rambursarea cheltuielilor de judecată decât în măsura în care li s-au stabilit realitatea, necesitatea și caracterul rezonabil. În speță, Curtea observă că primul reclamant nu a depus niciun document justificativ referitor la cheltuielile de judecată ocazionate de procedurile interne și de cele în fața Curții. Ținând cont în plus de faptul că al doilea reclamant nu a făcut nicio cerere în acest sens și că primul reclamant a beneficiat de asistență judiciară în cauza de față, Curtea înlătură cererea referitoare la cheltuielile de judecată.

C. Dobânzi moratorii

60. Curtea consideră potrivit ca rata dobânzii moratorii să se bazeze pe rata dobânzii facilității de împrumut marginal a Băncii Centrale Europene, majorată cu 3 puncte procentuale.

PENTRU ACESTE MOTIVE,

În unanimitate,

CURTEA

1. decide să conexeze cele două cereri;
2. declară cererile admisibile în ceea ce privește capătul de cerere întemeiat pe art. 7 § 1 și inadmisibile în rest;
3. hotărăște că a avut loc încălcarea art. 7 § 1 din Convenție;
4. hotărăște:

a) ca statul pârât să plătească, în cel mult 3 luni de la data rămânerii definitive a prezentei hotărâri, conform art. 44 § 2 din Convenție, suma de 3.000 EUR (trei mii euro) fiecărui reclamant cu titlu de daune morale, plus orice sumă ce ar putea fi datorată cu titlu de impozit, sumă ce va fi convertită în lei românești la cursul de schimb valabil la data plății;

b) ca, începând de la expirarea termenului menționat mai sus și până la efectuarea plății, aceste sume să se majoreze cu o dobândă simplă având o rată egală cu cea a facilității de împrumut marginal a Băncii Centrale Europene valabilă în această perioadă, majorată cu 3 puncte procentuale;

5. respinge cererea de reparație echitabilă în rest.

Întocmită în limba franceză, ulterior fiind comunicată în scris la data de 24 mai 2007 în conformitate cu art. 77 §§ 2 și 3 din Regulament.

Boštjan M. Zupančič,
președinte

Santiago Quesada,
grefier

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948368 444065